

ಕರುಣೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವ

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಶಿಯನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನೆಂಬ ರಾಜ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ಬೋಧಿಸತ್ತ ಆಗ ಜಿಂಕೆಯಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಳೆದಿದ್ದ. ಕಾಶಿಯಿಂದ ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಆಗ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡತ್ತು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಹಿಂಸ್ರ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯ ದೊಡ್ಡ ಹಿಂಡೊಂದು ವಾಸಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ಬಲಿಷ್ಠವೂ, ಕುಶಾಗ್ರಮತಿಯೂ ಮತ್ತು ಬಂಗಾರದ ಮೈ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಮಿರೆ ಮಿರನೆ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದ ಬೋಧಿ ಜಿಂಕೆಯೇ ಆ ಹಿಂಡಿನ ನಾಯಕನಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಂಕೆಗಳೂ ಅದನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜನೇ! ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಬೇಟೆಯ ಹುಚ್ಚು. ಅವನು ತನ್ನ ನೂರಾರು ಜನ ನುರಿತ ಬೇಟೆಗಾರರೊಡನೆ ಕಾಡನ್ನು ನುಗ್ಗಿದನೆಂದರೆ ಸಾಕು; ಕಾಡಿಗೆ ಕಾಡೇ ನಡುಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪಶು- ಪಕ್ಷಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಅವನ ಬೇಟೆಗಾರರು ಬೆನ್ನತ್ತಿ ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ನೂರಾರು ಪ್ರಾಣಿ- ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಕೊಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜನಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಪರಿವಾರದವರಿಗೆ ಮನರಂಜನೆಯಾದರೆ, ಪ್ರಾಣಿ- ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟ!

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನಿಗೆ ಜಿಂಕೆಗಳ ಮಾಂಸವೆಂದರೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ದೊಡ್ಡ ಹಿಂಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ನುಗ್ಗಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಜಿಂಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ತನ್ನ ಇಡೀ ಪರಿವಾರದವರಿಗೆ ಔತಣದೂಟವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗೆಯೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು- ಮೂರು ಬಾರಿ ಬೇಟೆಗೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದು ನೂರಾರು ಜಿಂಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಿಂಕೆಯ ದೊಡ್ಡ ಹಿಂಡೇ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುವುದು ಖಚಿತ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ ನಾಯಕನಾದ ಬೋಧಿ ಜಿಂಕೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜನನ್ನೇ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ನೇರವಾಗಿ ರಾಜ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾಜನನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿತು. 'ಮಹಾರಾಜಾ! ನಿಮಗೆ ಜಿಂಕೆಯ ಮಾಂಸ ಇಷ್ಟವಿರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಊಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಿಂಕೆಯಾದರೆ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೊಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಒಂದು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ತಂದು ಈ ಕಾಡಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪದೇ ಪದೇ ನೀವು

ಬೇಟೆಗೆಂದು ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಜಿಂಕೆಗಳ ಮಾರಣಹೋಮವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು!

ಕೆಲ ಕ್ಷಣ ಚಿಂತಿಸಿದ ರಾಜ ಈ ಕರಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಾಯಕನಾದ ಈ ಬಂಗಾರ ಬಣ್ಣದ ಬೋಧಿ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಕೂಡದೆಂದು ತನ್ನ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ.

ಪ್ರತಿ ವಾರವೂ ಚೀಟಿ ಎತ್ತಿ ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಂಕೆಯೊಂದನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಒಂದು ವಾರ ಗರ್ಭಿಣಿ ಜಿಂಕೆಯೊಂದರ ಸರದಿ ಬಂದಿತು. ಅದು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾ ನಾಯಕನಾದ ಬೋಧಿ ಜಿಂಕೆಯ ಬಳಿ ತನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿತು. 'ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಜಿಂಕೆ. ನಾನೀಗ ಗರ್ಭಿಣಿ. ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಮರಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವಿಬ್ಬರಾಗುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?'

ಬೋಧಿ ಜಿಂಕೆ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿತು- 'ನೀನು ಅಳಬೇಡಮ್ಮಾ! ಬೇರೆ ಯಾರೂ ನಿನ್ನ ಬದಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಃ ನಾನೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದಿರು!' ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಕಾಡಿನಂಚಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತು. ಸೈನಿಕರು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ ನಾಯಕ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ- 'ನೀನೇಕೆ ಬಂದೆ? ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೆಲ್ಲವಲ್ಲ?' ಅವನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅದು ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿತು. ರಾಜನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕೆಡುಕೆನಿಸಿತು. ತಾನಂತಹ ಕಟುಕ ಎಂದು ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಹಳಿದುಕೊಂಡ. ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಕಣ್ಣೀರು ಚಿಮ್ಮಿತು. ಬೋಧಿ ಜಿಂಕೆಯ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದ. ಇನ್ನೆಂದೂ ತಾನು ಮಾಂಸಾಹಾರ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಕಾಡಿನ ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟಿ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಡಂಗೂರ ಸಾರಿಸಿದ.

ಇಂದಿಗೂ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯ ತೋಟವಿದೆ. ಅದು ಬೋಧಿಸತ್ತನ ಅಪಾರ ಕರುಣೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ!

(ಬೌದ್ಧ ಜಾತಕ ಕಥೆಯೊಂದರ ಆಧಾರ)

-ಬಿ.ಪಾಂಡುರಂಗಯ್ಯ, ದಾವಣಗೆರೆ